

1,800 R:dr, åtnjuta en väl behöflig lindring uti deras kommunalskatt, men deremot de personer, hvilkas inkomst belöper sig till 1,800 R:dr och derutöfver, och för många, af hvilka utbetalningen af en dryg kommunalskatt måste kännas ganska betungande, icke allenast icke få åtnjuta någon lindring, utan dertill deltaga lika med andra uti den förhöjning af kommunalskatten, som blir en följd af den lindring, som erhålles af personer med mindre årlig inkomst än 1,800 R:dr. Ett sätt att afhjelpa denna olägenhet vore väl att ännu ytterligare utsträcka det nu stadgade afdrag af 300 R:dr, men då det blir svårt att bestämma den gräns, utöfver hvilken afdrag icke bör ega rum, och genom en dylik begränsning ett godtyckligt språng alltid måste inträffa, så torde det vara mest ändamålsenligt att det stadgade afdraget beräknas vid hvarje inkomst, stor eller liten, af kapital och arbete. På detta sätt komma väl de högre beskattade att vidkännas någon förhöjning uti deras kommunalskatt, men dels sker denna förhöjning uti en ganska långsamt stigande progression och dels inträffar den icke förr än den årliga inkomsten är så stor att den icke blir synnerligen kännbar.

På grund häraf får jag vördsamt föreslå,

att det afdrag, som nu enligt gällande Bevillnings-förordning är stadgadt för inkomst af kapital och arbete, der denna icke uppgår till 1,800 R:dr, må utsträckas till all inkomst af kapital och arbete.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 23 Januari 1868.

Charles Dickson.

N:o 12.

Af Herr Almqvist, E. V., om anvisande af 500,000 R:dr, att användas till räntefria låneunderstöd för myrutdikningar i de Norrländska länen och Stora Kopparbergs län samt åtskilliga härader af Wermland.

Den följd af år hvarunder skördarne mer eller mindre skadats af frostens härjningar i de norra orterna och sednaste årets deraf vållade allmänna missväxt i

Westerbottens län och dertill närmande förhållanden i de öfriga Norrländska länen påkalla den allvarligaste uppmärksamhet och det nogsamaste eftersinnande, huruvida några mer kraftigt verkande åtgärder icke kunna och böra vidtagas till förebyggande eller inskränkande i möjligaste måtto för kommande tider af dylika olyckor, bekymmersamma och kännbara ej endast för de ifrågavarande orterna utan ock för landet i sin helhet.

Detta synes så mycket mer af behovet påkalladt, som, om genomgripande och verksamma åtgärder icke snart vidtagas till jordbruksnäringens betryggande och tidsenliga utveckling i dessa orter, nöden och fattigdomen med den tilltagande befolkningen synbart kommer att så förökas, att Staten till dess förmildrande och befolkningens lifbergning måste uppoffra summor, hvilka i stället nedlagda på gagnande arbetsföretag till jordbrukets förbättring säkerligen snart nog skulle bringa dessa provinser till sådan förkofran, att befolkningen derstädes skulle beredas lika lugn och betryggad utkomst som i någon af landets öfriga delar. De åtgärder, hvilka i detta afseende böra vidtagas till jordbrukets grundliga förbättring, måste företrädesvis afse de frostlidande myrornas och de vidsträckta odlingsmarkernas fullständiga afdikning och torrläggning inom möjligaste korta tidrymd, samtidigt hvarmed jordbrukets förbättring i öfrigt säkerligen kommer att följa.

Framställes häremot den anmärkningen, att jordbruket i Norrland intager endast en, jemförelsevis med öfriga der förekommande näringar, underordnad betydelse, samt att detsamma icke kan med tillfredsställande framgång bedrivas, så vederlägges detta bäst genom de nu timade förhållandena, som visa att, då skördarne i de Norrländska provinserna slå felt, öfriga der idkade näringsgrenar, huru högt uppdrifna en del af dem än på sednare åren blifvit, icke förmå att förebygga den djupaste allmänna nöd, hvaremot erfarenheten ådagalagt att, då årsväxten blifvit oskadad, nödtorftigt uppehälle kunnat beredas den i stark tillväxt varande befolkningen.

För närvarande äro tillgångarne dock så medtagna, skuldsättningen så allmän och behoven så stora, att föga lärer kunna med provinsernas egna tillgångar åstadkommas för dylika arbetens utförande till någon större betydelse, utan måste, om något verkligt gagn på detta sätt skall för framtiden åstadkommas, bidrag af allmänna medel anvisas till dylika arbetens utförande i sådan omfattning att desamma motsvara tidsförhållandenas ofafvisliga kraf, så till jordbruksnäringens verkliga gagn och framtida betryggande, som till beredande af arbetsförtjenst och uppehälle åt den talrika behöfvande befolkningen.

Jag inser dock väl, att man, synnerligast under nuvarande för vårt land i allmänhet mindre gynnsamma förhållanden, torde hafva svårt påräkna att så betydliga belopp, som härvid äro af nöden, kunna såsom direkta anslag anvisas, hvarföre jag nödgas inskränka mig att äska desamma såsom lån, hvarigenom föga större uppoffring för Statsverket föranledes än genom de anslag, som för dylika arbeten

vid sednaste riksdagar till berörde provinser samt Dalarne och en del af Wermland anvisats. Om nemligen för detta ändamål en summa af 500,000 R:dr årligen anvisas att utgå såsom räntefria lån, utan återbetalning de fem första åren, men derefter att återgåldas med $\frac{1}{16}$ -del årligen under tio år, samt amorteringsbeloppen, i mån som de inflyta, användas till nya lån, då endast fyllnaden i dessa behöfver såsom ytterligare bidrag till och med femtonde året anvisas, hvarefter amorteringssumman ensamt dertill blir tillräcklig, så kommer Statens tillskott genom ränteförlusten på lånen, med ränta på ränta efter 5 % att uppgå till 243,067 R:dr mer än om anslag af 120,000 R:dr årligen utan återbetalning under samma tid för ändamålet anvisas med enahanda ränteberäkning derå, men det gagn, som med dessa Statens bidrag kan åstadkommas, bör, i förra fallet, då en summa af 7,500,000 R:dr får för ändamålet användas, blifva af ojemförligt större omfattning än i det sednare, då endast 1,800,000 R:dr under samma tid blifva för ändamålet disponibla. Härförutan synes genom lånebidragen mer rättvisa kunna beredas den jordinnehafvande befolkningen i dessa orter, då ett större antal af densamma genom lånen kan erhålla bidrag af Staten till sin egendoms förbättring och afkastningens höjande derå, än då mindre anslag af Statens medel utdelas såsom gåfva eller bidrag, utan återbetalning, deraf endast ett jemförelsevis inskränktare antal kan komma i åtnjutande.

Under berörde tidrymd skulle för det ifrågavarande ändamålet på detta sätt komma att af statsmedel anvisas en summa af 4,750,000 R:dr, men då beloppet finnes i behåll, i fordringar hos dem, hvilka innehafva lånen, och någon väsendtligt större uppoffring för Statsverket härigenom icke föranledes än hvad förhållandet hittills under sednare åren genom de för dylika arbeten beviljade anslagen varit, samt tillfälle på detta sätt beredes att utan vidare tillskott allt framgent genom nya lån af 500,000 R:dr årligen verksamt bidraga till de ifrågavarande provinsernas utveckling och förkofran, till oberäkneligt gagn ej mindre för befolkningen derstädes än för landet i sin helhet, så vågar jag hoppas att Riksdagen skall egna denna fråga all den uppmärksamhet som dess betydighet otvifvelaktigt förtjenar.

För dessa lån böra i öfrigt enahanda vilkor bestämmas, som finnas stadgade i Kongl. Kungörelsen den 13 Juni 1845, angående lån af statsmedel till befrämjande af utdikningar och aftappningar af sjöar och sankar trakter till beredande af odlingsföretag.

Med anledning af hvad sålunda blifvit anfördt, tillåter jag mig vördsamt föreslå att Riksdagen behagade besluta,

att till utdikning och torrläggning af frostledande myror och vattensjuka odlingsmarker inom de Norrländska länen och Stora Kopparbergs län samt Elfdals, Fryksdals, Jösse och Nordmarks härader i Wermland, för nästkommande år 1869 anvisas en summa af 500,000 R:dr, hvilken för det angifna ändamålet ställes till Kongl. Maj:ts nådiga disposition; och med

bestämmande derjemte att en lika summa fortfarande bör för samma ändamål årligen anvisas;

att denna summa, efter Kongl. Maj:ts nådiga pröfning, tilldelas egare och innehafvare af jordbruksfastighet inom berörde orter såsom räntefria lån, att för det bestämda ändamålet användas, hvilka lån endast tilldelas sådana byalag och innehafvare af enstaka hemman, öfver hvars egor fullständig plan till afdikning och torrläggning blifvit upprättad af någon Statens Landtbruks-ingeniör eller annan skicklig agronom och af Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader godkänd; och hvilka lån icke må lemnas till högre belopp än två tredjedelar af den för arbetets utförande beräknade kostnaden;

att lånen, som utlemnas utan ränta, mot säkerhet i den fastighet, till hvars bearbetande och förbättrande de skola användas, och med enahanda betalningsskyldighet som för andra från hemmanet till Kronan utgående afgälder, de fem första åren få innehafvas utan återbetalning, men derefter med återgåldande af $\frac{1}{10}$:del årligen under hvardera af de tio närmast följande åren;

att i afseende å lånens fördelande å de särskilda hemmansnumrorna inom byalag, skuldförbindelsernas afgifvande, amorteringsbeloppens utdebitering, uppbörd och redovisning m. m., ofvan åberopade Kongl. Kungörelse den 13 Juni 1845 bör lända till efterrättelse; samt slutligen

att enahanda vilkor i öfrigt må stadgas så väl för lånens erhållande och tillgodonjutande, som för kontrollen ej mindre öfver arbetenas utförande enligt fastställda planer än för de verkställda afdikningsarbetenas framtida underhåll, som nu finnas bestämda för erhållande af bidrag utan återbetalning för dylika arbetens utförande.

Stockholm den 23 Januari 1868.

E. V. Almqvist.